

23 בדצמבר 2019

ביטוח פנסיוני לעצמאים
חוזר מיסים מספר 16.19

1. החל משנת 2017 חייבים עובדים עצמאים להפריש חלק מהכנסתם לחיסכון פנסיוני.

- את ההפקדות לביטוח הפנסיוני יש להפקיד עד תום שנת המס שבשלה מופקדים התשלומים.
- קופות גמל לעצמאים כוללות רכיב חיסכון לצורך קצבה לאחר הפרישה ורכיב של חיסכון למצב אבטלה בלבד.
- ניתן לשלב בחיסכון הפנסיוני גם ביטוח חיים למקרי נכות (אובדן כושר עבודה) או מוות.
- עצמאי שהפקיד כספים לחיסכון פנסיוני בהתאם לחוק, יוכל למשוך ללא חיוב במס, כספים מקופת הגמל במצב אבטלה (סגירת עסק או הגעה לגיל פרישה).
- עובד עצמאי זכאי להטבות מס בגין הפקדות עצמאיות לביטוח פנסיוני.
- עצמאי רשאי להפקיד סכומים נוספים לביטוח פנסיוני מעבר לסכומים הקבועים בחוק, וכך להגדיל את החיסכון הפנסיוני ואת קצבת הפנסיה שלו וכן ליהנות מהטבות מס נוספות.

2. שיעור ההפקדה המינימליים לביטוח הפנסיוני:

- עבור חלק מההכנסה שעד חצי מהשכר הממוצע במשק יש להפקיד 4.45% מההכנסה.
- עבור יתרת ההכנסה ועד גובה השכר הממוצע במשק - יש להפקיד 12.55%.
- עבור החלק של ההכנסה שמעל השכר הממוצע - אין חובה להפקיד לביטוח פנסיוני. עצמאים המעוניינים להגדיל את החיסכון הפנסיוני שלהם, רשאים להפריש לביטוח הפנסיוני גם על חלק זה של השכר.

דוגמאות לגובה הפקדות לביטוח פנסיוני

- עצמאי שהכנסתו השנתית היא 96,000 ש"ח (בממוצע 8,000 ש"ח לחודש) (לאחר ניכויי הוצאות מוכרות ולפני ניכויים בגין הפקדות לקופות גמל ולקרנות השתלמות):

עד גובה הכנסה (שנתית)	שיעור ההפקדות	סכום ההפקדה השנתי
מ-1 ש"ח ועד 61,638 ש"ח	4.45%	2,742.89 ש"ח
מ-61,639 ש"ח עד 96,000 ש"ח	12.55%	4,312.43 ש"ח
סה"כ הפקדות בשנה		7,055.32 ש"ח

- עצמאי שהכנסתו השנתית היא 180,000 ש"ח (בממוצע 15,000 ש"ח לחודש) (לאחר ניכויי הוצאות מוכרות ולפני ניכויים בגין הפקדות לקופות גמל וקרנות השתלמות):

עד גובה הכנסה (שנתית)	שיעור ההפקדות	סכום ההפקדה השנתי
מ-1 ש"ח ועד 61,638 ש"ח	4.45%	2,742.89 ש"ח
מ-61,639 ש"ח עד 123,276 ש"ח	12.55%	7,735.57 ש"ח
מ-123,277 ש"ח עד 180,000 ש"ח	אין חובת הפקדה	0 ש"ח
סה"כ הפקדות בשנה		10,478.46 ש"ח

3. אוכלוסיית יעד ותנאים מקדימים:

- עובד עצמאי אשר עונה על שני התנאים הבאים:
 1. הוא בין הגילאים 21-60.
 2. הוא רשום כעוסק במס ערך מוסף לפחות 6 חודשים.
- למרות זאת, עובד עצמאי שביום 01.01.2017 גילו היה 55 שנה או יותר, פטור מהפקדות לחיסכון הפנסיוני.

4. הפרת החובה להפקיד כספים לביטוח פנסיוני :

- החל משנת המס 2018 ניתן להטיל קנסות על עצמאים שהכנסתם עולה על 63,600 ש"ח בשנה (נכון לשנת 2019) ואשר לא הפקידו לביטוח הפנסיוני את הסכומים והשיעורים שנקבעו בחוק.
- בטרם הטלת הקנס ישלח המרכז לגביית קנסות התראה לאותם עצמאים הכלולים ברשימה, לפיה אם לא יפקידו תוך 90 יום את ההפרשות החסרות כדין לביטוח הפנסיוני, יוטל עליהם קנס.
- על עצמאים שקיבלו התראה ולמרות זאת לא הפקידו את הסכומים הנדרשים לביטוח הפנסיוני יוטל קנס בסך 500 ש"ח (הסכום יעודכן מדי שנה בהתאם לשיעור שינוי המדד).
- הקנסות יוטלו החל מ-01.12.2019, בשל שנת המס 2018.

5. הטבות מס לעצמאים שהפקידו כספים לביטוח פנסיוני :

- עובד עצמאי זכאי להטבות מס על הפקדות לביטוח הפנסיוני.
- הטבות מס ניתנות גם עבור הפקדות בסכומים ובשיעורים הגבוהים משיעורי ההפקדות המינימליות שפורטו לעיל.
- ניתן לקבל הטבות מס לכל היותר על הפקדות של 16.5% מההכנסה ועד גובה התקרה הקבוע בחוק.
- ההטבות יינתנו רק עבור השנה שבה הופקדו הכספים בפועל לביטוח הפנסיוני. לכן חשוב לוודא שהכספים מגיעים אל הגוף הפנסיוני שאצלו מתנהל החיסכון הפנסיוני לפני סוף חודש דצמבר.

מטרת חוזר זה הינה להביא לידיעתכם את עיקרי השינויים והעדכונים בחוק בנושאי המס שונים. לאור מורכבות חלק מהסוגיות, נמליץ על התייעצות עם משרדנו טרם ביצוע פעולות כלשהן.

בכבוד רב,

ניר שירן ושות' רואי חשבון

יש לציין שאין בהצעות אלו משום תכנון מס ואינן המלצה לעשות או להימנע מלעשות מהלך כלשהו.

אין לראות בחומר המתפרסם בחוזר זה משום ייעוץ או חוות דעת כלשהיא. לפני נקיטת צעדים כלשהם אנו ממליצים על קבלת ייעוץ מקצועי.